

AAM-001-001497

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Gujarati : Paper - VIII

(લોકસાહિત્ય : લોકકથા - ૨)

(Elective) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001497

Time : 2 1/2 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) પ્રશ્ન નંબર ૧ MCQ નો છે. તેના ૨૦ ગુણ છે.
(૨) પ્રશ્ન નંબર ૨ થી ૫ વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો છે. તેના ૫૦ ગુણ છે.
(૩) પ્રત્યેક પ્રશ્નનો ઉત્તર મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવાનો રહેશે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોમાં દર્શાવેલા ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો : ૨૦

(૧) નીચેનામાંથી કયો પ્રકાર લોકકથાનો છે ?

- (A) પરીકથા (B) શિલ્પકથા
(C) વસ્તુકથા (D) ભાવકથા

(૨) લોક કહેવતોની ભાષા કેવી હોય છે ?

- (A) મૃત (B) વાસી
(C) જીવંત (D) ઠંડી

(૩) બ્રહ્મા-વિષ્ણુને લગતી કથા કઈ કથા છે ?

- (A) દર્શનકથા (B) ભાવકથા
(C) તત્ત્વકથા (D) પ્રાચીનકથા

(૪) ટુચકાના સ્વરૂપમાં મુખ્યત્વે કયો રસ મહત્ત્વનો હોય છે ?

- (A) વીરરસ (B) હાસ્યરસ
(C) ભક્તિરસ (D) કરુણરસ

- (૫) ઓઠાના સ્વરૂપ પાછળની ભાવના કઈ છે ?
- (A) ઈર્ષ્યાની (B) નિંદા કરવાની
(C) ઉતારી પાડવાની (D) શિખામણની
- (૬) લોકકથાઓને ગઈકાલનાં સમાજનાં જીવતા જાગતા પાઠ્યપુસ્તકો તરીકે કોણે ઓળખાવી છે ?
- (A) પન્નાલાલે (B) મેઘાણીએ
(C) ઉમાશંકરે (D) ઉશનસે
- (૭) લોકકથામાં પ્રવર્તતો લઘુત્તમ-નાનામાં નાનો પ્રકાર કયો ?
- (A) નીતિબોધ (B) કામકથા
(C) ચાતુરી (D) ટુચકો
- (૮) સંતકથાઓ સાથે સંકળાયેલ મહત્ત્વની બાબત કઈ ?
- (A) વર્ણનો (B) પરચાઓ
(C) અલંકારો (D) ઉપદેશો
- (૯) લોકકથાનો, વિષયની દૃષ્ટિએ નીચેમાંથી કયો પ્રકાર ગણાવી શકાય ??
- (A) પ્રેમકથા (B) ટુચકો
(C) રિંગ (D) સકલકથા
- (૧૦) ગુજરાતમાં પ્રચલિત સૂરજ-પાંદડું વ્રત સાથે જોડાયેલી કથા કઈ ?
- (A) સૂરજ-રાંદલની કથા (B) ઝાડ-પાંદડાની કથા
(C) ફૂલ-પાંદડાની કથા (D) શેણી-વિજાનંદની કથા
- (૧૧) સંતકથાઓમાં કઈ બાબત મહત્ત્વની હોય છે ?
- (A) સંદેશ (B) ચિત્રણ
(C) નિરૂપણ (D) પરચા
- (૧૨) જેસલ તોરલની કથા કયા પ્રકારની લોકકથા છે ?
- (A) વ્રતકથા (B) શૌર્યકથા
(C) સંતકથા (D) વીરકથા

- (૧૩) લોકવ્રતકથાનો અભ્યાસ કરતી વખતે નીચેમાંથી કઈ બાબતનો અભ્યાસ જરૂરી છે ?
- (A) ઇંદશાસ્ત્રનો (B) લોકગીતોનો
(C) ટૂંકીવાર્તાનો (D) લોકમાનસનો
- (૧૪) લોકવ્રતકથા સાથે નીચેમાંથી કઈ બાબતને સંબંધ છે ?
- (A) કર્તુત્વ (B) વિચાર
(C) કર્તવ્ય (D) ઉજવણી
- (૧૫) લોકકથાઓ શેના ભંડાર છે ?
- (A) પૈસાના (B) સોનાના
(C) જ્ઞાનના (D) હીરાના
- (૧૬) લોકકથાઓ દ્વારા કઈ બાબતનું સર્જન થયું ?
- (A) આધુનિક સંસ્કૃતિ (B) પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ
(C) શહેરી સંસ્કૃતિ (D) લોકસંસ્કૃતિ
- (૧૭) પરાક્રમકથા પ્રકારની લોકકથાનો નાયક કેવો હોય છે ?
- (A) વીર (B) ભીરુ
(C) શંકાશીલ (D) વિચારશીલ
- (૧૮) વ્રતલોકકથાઓના વર્ગીકરણ માટે કઈ પદ્ધતિ વધુ ઉચિત છે ?
- (A) કાલગણના (B) જન્મ સમય
(C) જીવનગાળો (D) નૃવંશશાસ્ત્રીય
- (૧૯) લોકકથાઓના અધ્યયન માટે નીચેમાંથી કઈ પદ્ધતિ મહત્વની છે ?
- (A) ઐતિહાસિક - ભૌગોલિક (B) સંગીતાત્મક
(C) ચિત્રાત્મક (D) ચરિત્રાત્મક
- (૨૦) પ્રેમકથાઓ સૌથી વધુ કયા સમયગાળામાં મળે છે ?
- (A) અર્વાચીનકાળમાં (B) મધ્યકાળમાં
(C) આધુનિકકાળમાં (D) વર્તમાનકાળમાં

૨	પ્રાચીનકથાઓને કેન્દ્રમાં રાખીને લોકકથાનાં વિષયો સંદર્ભે ચર્ચા કરો.	૧૦
	અથવા	
૨	લોકકથાઓના જુદા જુદા પ્રકારો સમજાવો.	૧૦
૩	ગુજરાતી સંતકથાઓના વિગતવાર પરિચય કરાવો.	૧૦
	અથવા	
૩	પ્રાચીનકથાઓની સવિસ્તર છણાવટ કરો.	૧૦
૪	(અ) કોઈ પણ એક વિશે ટૂંક નોંધ લખો : (૧) લોક કહેવતો (૨) પ્રેમકથાઓ.	૦૮
	(બ) કોઈ પણ એક વિશે ટૂંક નોંધ લખો : (૧) બહારવટિયા કથાઓ (૨) ટુચકાઓ.	૦૮
૫	કોઈ પણ બે વિશે ટૂંક નોંધ લખો : (૧) સંત મેકરણ દાદાની કથા (૨) નાગ પાંચમની વ્રતકથા (૩) નાગમદે - નાગવાળાની પ્રેમકથા (૪) બહારવટિયા કથાઓમાં ઈતિહાસ.	૧૪